

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Pähni looduskaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse „Looduskaitseaduse“ § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED**§ 1. Pähni looduskaitseala kaitse-eesmärk**

(1) Pähni looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta:

- 1) elupaiku ja liike, looduse ja maastiku mitmekesisust ning ürgilmelist puistut;
- 2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaiku. Need on vanad loodusmetsad (9010*)³ ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);
- 3) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide - musträhni, kes on ühtlasi III kaitsekategooria kaitsealune liik, ja II kaitsekategooria kaitsealuse liigi elupaiku;
- 4) III kaitsekategooria kaitsealust liiki roomavat öövilget.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada „Looduskaitseaduses“ sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Võru maakonnas Varstu vallas Pähni külas ja Rõuge vallas Sadramõtsa külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

- (1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi, püüda kala ja pidada jahti kogu kaitsealal, välja arvatud sihtkaitsevööndis käesolevas määruses sätestatud juhtudel.
- (2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades „Asjaõigusseaduses“ ja „Looduskaitseaduses“ sätestatud.
- (3) Telkimine ja lõkke tegemine, välja arvatud metsamajandustöödel, on kaitsealal lubatud ainult kohtades, mille kaitseala valitseja on selleks ette valmistanud ja tähistanud.
- (4) Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud tegevusel, maatulundusmaal metsamajandustöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) anda nõusolekut väikeehitise ehitamiseks;
- 5) seada projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee-erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitiste ehitamiseks.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.
- (2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt „Haldusmenetluse seadusele“ õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.
- (3) Kui kavandatud tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, on Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil kui keskkonnamõju hindamise järelevalvajal õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:

- 1) Pähnimetsa sihtkaitsevöönd;
- 2) Pähniraba sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Pähnimetsa sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on vanade loodusmetsade (9010*) arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina ning kaitsealuste liikide kaitse.

(2) Pähniraba sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade säilitamine, kaitse ja taastamine ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse.

§ 9. Lubatud tegevus

(1) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndites lubatud:

- 1) Pähniraba sihtkaitsevööndis metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus seada tingimusi raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 2) tee, tehnovõrgurajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks ja olemasolevate ehitiste hooldustööd.

(2) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistatud kohas, mille kaitseala valitseja on tähistanud. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine võib toimuda kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 10. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndites on keelatud:

- 1) majandustegevus,
- 2) loodusvarade kasutamine, välja arvatud § 4 lõikes 1 sätestatud tegevus;
- 3) olemasoleva maaparandussüsteemi hoiutööd, välja arvatud eesvoolude hoiutööd.

(2) Pähniraba sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) inimeste viibimine 1. veebruarist 30. maini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel;
- 2) jahipidamine 1. veebruarist 31. augustini.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 11. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala maa- ja veeala, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Pähni piiranguvöönd.

§ 12. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on sealse elustiku mitmekesisuse säilitamine.

§ 13. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus, arvestades kaitse-eeskirjaga sätestatud kitsendusi.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud turberaie, kusjuures raiete tegemisel peab arvestama järgmisi tingimusi:

1) langil tuleb elustiku mitmekesisuse tagamiseks säilitada säilikpuid ja nende säilinud osi tüvepuidu kogumahuga vähemalt 20 tm/ha. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puud. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks jäetavad puud koristamisele ei kuulu ja jäävad metsa alatiseks;

2) nooremates kui 50-aastates haavikutes ei ole uuendusraie lubatud.

(3) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

1) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;

2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;

(4) Rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohas on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 14. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

1) maavara kaevandamine;

2) uue maaparandussüsteemi rajamine

3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;

4) puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Juhul, kui külmumata pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu kuiva ilmaga.

5. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 15. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 3. märtsi 2006. a määrus nr 65 „Pähni looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ (RT I 2006, 13, 94; 2009, 7, 48) tunnistatakse kehtetuks.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53).

Nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

² Kaitseala on moodustatud Eesti Vabariigi Valitsuse 3. märtsi 2006. a määrusega nr 65 «Pähni looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri» (RT I 2006, 13, 94; 2009, 7, 48). Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 2 alapunktist 319 jääb looduskaitseala Pähni loodusalale, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatahtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiir ja võõndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000), Eesti Metsakorralduskeskuse Roosa metskonna 2002. a puistuplaani (mõõtkava 1:20 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga jaanuar 2008.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses ning Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

Andrus Ansip
Peaminister

Jaanus Tamkivi
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär